

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านเป็นทักษะที่ยอมรับกันว่าเป็นรากฐานที่สำคัญอย่างยิ่งของความรู้อย่างยิ่งของความรู้ทั้งหลาย โดยเฉพาะในชีวิตปัจจุบันที่วิทยาการและความคิดต่าง ๆ ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว และมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ฉะนั้นเรา "จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอ่านเพื่อในสามารถติดตามความเคลื่อนไหวความก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลงทั้งหลายได้ทันกาล" ¹

การอ่านจึงเป็นเสมือนกุญแจวิเศษที่จะไขไปสู่ความกระจ่างในปัญหานานาประการ ² นอกจากนี้

การอ่านยังมีความสำคัญต่อการสร้างบุคลิกภาพทางด้านอารมณ์ความรู้สึก คืออาจจะทำให้เป็นคนมีความมั่นใจ หรือขาดความมั่นใจเพราะทางด้านอารมณ์ และบุคลิกภาพ เพราะจะทำให้เกิดความรู้สึกมีปมท้อและกลายเป็นเด็กที่มีปัญหาในห้องเรียน ซึ่งก่อให้เกิดผลหลายอย่างติดตามมา เช่น คนที่อ่านหนังสือจะมีแนวโน้มที่จะรู้สึกห่อหุ้ม มีความวิตกกังวลและมีอคติต่อทุกคนหรือทุกสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ³

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

¹ รัญจวน อินทรกำแหงและคณะ, การอ่านและการพิจารณาหนังสือ (กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์การพิมพ์, 2519), หน้า 3.

² กิติขวัติ บุญชู, "กลุ่มทักษะ : ภาษาไทย" หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สารมวลชน, 2520), หน้า 88.

³ หึงพิศ อรุณสิทธิ์, "การประเมินผลแบบสอบถามความพร้อมในการอ่านของนางไซศรี วรพจนกวีธา และการศึกษาวิธีสอนอ่านของครู และผลการเรียนอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ 1" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2509), หน้า 4.

ในด้านกรเรียนของนักเรียน กิจกรรมทุกอย่างในโรงเรียนประมาณร้อยละ 80 ถึง 90 จะต้องอาศัยการอ่าน¹ ฉะนั้นผลการเรียนของนักเรียนจะดีหรือไม่จึงขึ้นอยู่กับกรอ่านเป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งข้อนี้เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ดังคำกล่าวสนับสนุนของฮิลเดเรท (Hildreth) ว่า "ครูและผู้ปกครองนักเรียนสนใจความก้าวหน้าในการเรียนอ่านของเด็กมากกว่าทักษะอย่างอื่นเพราะเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ความสำเร็จในการเรียนของเด็กส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน"²

นอกจากนี้เด็กทุกคนจะใช้ความคิดในขณะที่อ่านไปด้วยเพราะ "ไม่มีเด็กคนใดสามารถเข้าใจสิ่งที่อ่าน หากปราศจากความคิด"³ การอ่านจึงเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดให้ดีขึ้น ซึ่งนำมาสู่ประสิทธิภาพในการเรียน

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญ และเป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่ตองอาศัยประสบการณ์ และการฝึกฝนอย่างเพียงพอ ในโรงเรียนจึงจัดให้มีวิชาอ่านขึ้นตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา โดยกำหนดจุดมุ่งหมายเกี่ยวกับการอ่านไว้ในหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ในหมวดจุดประสงค์ทั่วไปของวิชาภาษาไทย ในข้อ 1, 2 และ 5 ว่า

1. ให้มีพัฒนาการทางภาษาในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน
2. ให้มีทักษะในการฟัง พูด อ่านและเขียน โดยมีความรู้ความเข้าใจหลักเกณฑ์เป็นพื้นฐานของการเรียนภาษา

¹Strange R., Problem is the Improvement of Reading in Highschool and College, (The Science Press, 1940), P.11.

²Gertrude H. Hildreth, Readiness for School Beginners, (New York: World Book Co., 1950), P.248.

³Schodler A.W., "Reading Help Pupils Think to Learner," The Instructor 15 (October 1974):55.

3. ใ้ผู้มีนิสัยรักการอ่าน รู้จักเลือกหนังสืออ่าน และใช้เวลาว่างในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ สื่อมวลชน และแหล่งความรู้ต่าง ๆ¹

ส่วน สันทัค อินทริกานนท์และคณะ ได้ให้ความเห็นว่า "การสอนอ่านนั้นเพื่อมุ่งหวังให้นักเรียนมีความชำนาญในการอ่าน นิสัยรักการอ่าน และทัศนคติต่อการอ่าน"²

จุดมุ่งหมายของการอ่านข้างต้นจะบรรลุผลได้ก็ต่อเมื่อเด็กมีการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพนี้ก็คือ "อ่านแล้วเข้าใจข้อความที่ได้อ่าน และรู้คุณค่าของการอ่าน"³

ความเข้าใจนับเป็นสิ่งสำคัญในการอ่าน ทิงเคอร์ (Tinker) ได้กล่าวไว้ว่า "ความเข้าใจเป็นจุดหมายปลายทางของการอ่านทุกชนิด"⁴

แม้ทุกคนจะตระหนักถึงความสำคัญของความสำคัญของการอ่านก็ตาม แต่จากผลของการศึกษาสภาพของการรู้หนังสือของผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปรากฏว่า ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปแล้ว ร้อยละ 67 ของกลุ่มตัวอย่าง มีความรู้ความสามารถในการอ่านเขียน และทำเลขในระดับที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และในจำนวนวิชาเหล่านั้น

¹กรมวิชาการ, หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2520), หน้า 1.

²สันทัค อินทริกานนท์ และคณะ, "ปัญหาในการอ่าน" รายงานวิชาพัฒนาการสอนอ่านในระดับประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาศปลาย, 2522, หน้า 3.

³สุรางค์ จันทน์เอม, "ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อการอ่านและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนประถมศึกษาหนึ่งแห่งในจังหวัดพระนคร" (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2509) หน้า 10.

⁴Tinker Miles A. Teaching Elementary Reading (New York: Appleton Century-Crafts, Inc., 1956), P.335

วิชาที่นักเรียนทำคะแนนได้น้อยที่สุดคืออ่านเอาเรื่อง¹ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับรายงานการวิจัยประสิทธิภาพประถมศึกษาเรื่องจุดอ่อนด้านทักษะเบื้องต้นทางการเรียนของนักเรียนประถมศึกษาใน พ.ศ.2516 ว่า

ด้านการอ่านเอาเรื่อง นักเรียนส่วนมากยังไม่สามารถตอบคำถามประเภทที่วัดความถี่ คิดุ่ใด หรืออีกนัยหนึ่งอาจจะกล่าวได้ว่านักเรียนส่วนมาก อ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วยังไม่เข้าใจ หรือยังจับใจความไม่ได้และในคานคำศัพท์นักเรียนส่วนมากยังไม่รู้ความหมายของคำหลายคำ แม้จะเป็นคำศัพท์ธรรมดา²

การที่นักเรียนมีปัญหาด้านทักษะ การอ่านเพื่อความเข้าใจนี้จะส่งผลถึงการเรียนวิชาอื่น ๆ ด้วย เพราะจากผลการวิจัยหลายเรื่องพบว่า นักเรียนที่มีความสามารถทางการอ่านสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาอื่น ๆ สูงตามไปด้วย เช่น ผลงานวิจัยของประพิมพ์พรรณ สุธรรมวงศ์ และมาลี นิมเสมอ ซึ่งปรากฏผลสอดคล้องกันว่า ความสามารถในการอ่านมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียน 4 หมวดวิชา ได้แก่ ภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์^{3,4}

¹กระทรวงศึกษาธิการ, กองการประถมศึกษา, รายงานการร่างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านและศึกษายผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 (กรุงเทพมหานคร : กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2523) หน้า 2.

²สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานการวิจัยประสิทธิภาพประถมศึกษา จุดอ่อนด้านทักษะเบื้องต้นทางการเรียนของนักเรียนประถมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2519) หน้า 22.

³ประพิมพ์พรรณ สุธรรมวงศ์, "ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 1 ในโรงเรียนสาธิต" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหามัถิต แผนกวิชามัธยมศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516), หน้า ๖-๗.

⁴มาลี นิมเสมอ, "การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท มหามัถิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518), หน้า 50.

ด้วยเหตุนี้ ครูควรไต่ตรจนักถึงความสำคัญและสภาพของปัญหาในเรื่องของความเข้าใจในการอ่าน และพยายามหาวิธีแก้ปัญหานั้นให้นักเรียนประถมศึกษาที่มีทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจดีขึ้น นอกจากความเข้าใจในการอ่านแล้ว ทักษะที่ดีต่อการอ่านก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ช่วยเสริมให้เกิดประสิทธิภาพในการอ่าน เพราะทักษะที่ดีต่อการอ่านจะช่วยผลักดันให้นักเรียนสามารถอ่านได้ดี จากการศึกษาของสุรางค์ จันทรเอม สรุปได้ว่าทักษะที่ดีต่อการอ่านมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในการอ่าน¹ ซึ่งตรงกับความเห็นของ ไรซ์ สโตน (Wrightstone) และทิงเกอร์ (Tinker) ที่กล่าวว่า "ทักษะดีของเด็กที่มีต่อวิชาเลขคณิตย่อมเป็นผลต่อการเรียนเลขคณิตของเด็กและในทำนองเดียวกัน ทักษะดีของเด็กที่มีต่อหนังสือต่าง ๆ ก็จะมีผลต่อความสามารถในการอ่านของเด็กด้วย"² "และการที่เด็กจะอ่านได้ดีเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับทักษะดีที่มีต่อการอ่านด้วย"³

ฉะนั้น ครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนประถมศึกษา จึงควรมุ่งที่จะวางรากฐานหรือพัฒนาทักษะดีที่ดีต่อการอ่านให้แก่เด็กควบคู่ไปกับการฝึกทักษะความเข้าใจในการอ่าน

การที่จะสร้างเสริมให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านและมีทักษะดีที่ดีต่อการอ่านนั้นต้องอาศัยความร่วมมือกันทั้งที่บ้านและโรงเรียน ที่โรงเรียนนั้น ครูจะเป็นผู้ที่มีบทบาทต่องานนี้มากที่สุด สิทธิโชค วรรณสันติกุล ได้กล่าวเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ว่า "การอ่านหนังสืออย่างมีประสิทธิภาพเป็นเรื่องใหญ่ที่จะต้องอาศัยวิธีการและการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ

¹สุรางค์ จันทรเอม, "ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะดีที่มีต่อการอ่าน..."

²Wrightstone, Evaluation in Modern Education, (New York: American Book Co., 1956), P.335.

³Tinker Miles A. Teaching Elementary Reading, P.36.

จนเกิดทักษะขึ้น และผู้ที่ทำหน้าที่ฝึกเด็กให้มีประสิทธิภาพ ในการอ่านก็คือครู"¹

ส่วนเลสเตอร์ คีโคร (Lester D. Crow) และเอลิส์โคร (Alice Crow) โจเซพีน่า (Josephena) และทิงเกอร์ (Tinker) ได้ศึกษาและให้ความเห็นตรงกันว่า การสอนของครู สภาพแวดล้อมในโรงเรียน อุปกรณ์การสอนอ่านที่เหมาะสม ตลอดจนความเมตตาปรานีของครู จะช่วยให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน^{2,3,4}

ฉะนั้น ความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู เกี่ยวกับการสอนอ่านหาได้สิ้นสุดลงที่การสอนให้เด็กอ่านหนังสือออกเท่านั้นไม่ ถ้าครูมีความรับผิดชอบต่อ เรื่องการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการอ่าน และส่งเสริมให้การอ่านของเด็กมีประสิทธิภาพ หน้าที่อีกส่วนหนึ่งนั้นจึงจะต้องรวมการส่งเสริมให้เด็กต้องการอ่านหนังสืออยู่เสมอ แม้จะนอกชั้นเรียนและเป็นการอ่านตามลำพัง

"การสอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษา ครูเป็นผู้มีความสำคัญมากในการสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย และช่วยขจัดปัญหาที่มีแก่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษา

¹สิทธิโชค วรานุสันติกุล, "การศึกษามโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตน และความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2514). หน้า 7.

²Crow, Lester D. and Alice Crow, Mental Hygiene, (New York: McGraw Hill Book Company, Inc., 1951), PP. 100-1010.

³Josephena, Sister, "A Study of Attitude in Elementary Grades", The Journal of Education Sociology, (October 1959), PP. 56-60.

⁴Tinker, Teaching Elementary Reading, P. 97.

ปีที่ 4 แล้วอ่านหนังสือไม่ออก¹ และชนู บุญรัตนพันธ์ ก็มีความคิดเช่นเดียวกันว่า "การสอนหรือการถ่ายทอดของผู้สอนทั้งนั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาไทย"²

นอกจากนี้จากการศึกษาของสุวีภรณ์ พิพัฒน์ฐิติกร ยังพบข้อความที่สนับสนุนความคิดข้างต้นอีกกว่า "การส่งเสริมทักษะในการอ่านจะประสบผลสำเร็จได้ก็ต้องมีการฝึกฝนทักษะในการอ่านให้เพิ่มมากขึ้น เช่นการสร้างหนังสืออ่านประกอบเพื่อสนองความต้องการของเด็กในด้านการอ่านเป็นการปลูกฝังนิสัยเด็กให้รักการอ่านหนังสือตั้งแต่เยาว์วัย"³

นอกจากนี้สันต์ อินทรกานนท์ และคณะ⁴ ยังได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไว้ว่า เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กสนใจในการอ่านโดยทั่ว ๆ ไปนอกเหนือจากตำราต่าง ๆ ในห้องเรียน โรงเรียนอาจดำเนินการได้หลายวิธี เช่น การจัดกิจกรรมสำหรับการอ่านเพื่อความบันเทิงของเด็กในระดับประถมศึกษาตอนต้นอาจทำได้โดย

1. จัดห้องสมุดให้เป็นที่น่าสนใจ จัดทำหนังสือที่เหมาะสมกับเด็กให้พอเพียง

¹ประสิทธิ์ สุนทรโรทก, "ข้อสังเกตเรื่องการสอนวิชาภาษาไทย" คำบรรยายวิชาภาษาไทย (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ, 2520) หน้า 1.

²ชนู บุญรัตนพันธ์, หลักภาษาไทยฉบับสนุก (กรุงเทพฯ : อักษรสยามการพิมพ์, 2515) หน้า อานตรงนี้ก่อน

³สุวีภรณ์ พิพัฒน์ฐิติกร, "การสร้างหนังสืออ่านประกอบย่อยกรองเพื่อฝึกทักษะในการอ่านของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 2" (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัทย เกษตรศาสตร์, 2523), หน้า 6.

⁴สันต์ อินทรกานนท์ และคณะ, "ปัญหาในการอ่าน", หน้า 3 และ 38.

2. หาเวลาและโอกาสให้นักเรียนได้เข้าใช้ห้องสมุด

3. วางแผนเพื่อฝึกให้เด็กมีนิสัยที่ดีในการเลือกหนังสืออ่าน

แต่สภาพการอ่านหนังสือของเราในปัจจุบันปรากฏว่า

การอ่านส่วนใหญ่มีอยู่แค่ในโรงเรียน เด็กอ่านแต่ในหนังสือตำราเท่านั้น เพราะฉะนั้น เด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถ้าไม่เคยเรียนทอสองมีใหญ่ดังก็ลืมหมด อ่านไม่ออก ทั้งนี้ เพราะหลังจากออกจากโรงเรียนแล้ว เด็กไม่เคยอ่านหนังสืออีกเลย ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ นิตยสารหรืออื่น ๆ แม้ในโรงเรียนเองก็ยังไม่มีการส่งเสริมให้นักเรียน สนใจ และรักการอ่านอย่างจริงจัง...¹

ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ครูคอยพะวงกับเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมากเกินไป กลัวจะสอนไม่ได้ครบตามกำหนดเวลา ยังจะต้องเน้นที่การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการอ่านอีกด้วย ซึ่งการที่จะสอนและสร้างเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายทั้ง 3 ประการดังกล่าว จะต้องอาศัยเวลาและการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเวลาสำหรับการสอนอ่านในชั้นเรียน ตามปกติอาจจะไม่เพียงพอ ครูจึงควรใช้เวลาว่างจัดกิจกรรมเสริมให้เป็นพิเศษเป็นกิจกรรมอิสระ ซึ่งมุ่งส่งเสริมให้ยูเรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน และมีพัฒนาการและสัมฤทธิ์ผลในการเรียนเพิ่มขึ้น²

ในโรงเรียนประถมศึกษาจะมีช่วงเวลาว่างสำหรับกิจกรรมพิเศษหลังเลิกเรียน วันละประมาณ 30 นาที เวลาว่างนี้อาจนำมาใช้เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านซึ่งจัดเป็นกิจกรรมอิสระนอกเหนือจากการเรียนปกติ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง และจัดอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังไว้ว่า เมื่อเด็กได้ทำกิจกรรมที่จัดให้แล้วจะทำให้มีพัฒนาการในการอ่าน ทั้งใน ด้านความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่าน

¹สันตัก อินทร์กานนท์ และคณะ, "ปัญหาในการอ่าน" หน้า 39.

²กิติยวดี บุญซื่อ, "ประเภทของกิจกรรมการสอนภาษาไทย" อ้างถึงใน รายงานการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของ ภาพนี้ เจียมวิวัฒน์สุข และคณะ, หน้า 16.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษายผลเพิ่มของคะแนนความเข้าใจในการอ่าน และทัศนคติต่อการอ่านโดยวิธีสอนอ่านแบบปกติ
2. เพื่อศึกษายผลเพิ่มของคะแนนความเข้าใจในการอ่าน และทัศนคติต่อการอ่านโดยวิธีสอนอ่านที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลเพิ่มของคะแนนความเข้าใจในการอ่าน และทัศนคติต่อการอ่านระหว่างการสอนอ่านแบบปกติ และการสอนอ่านแบบที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

สมมุติฐานในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามปกติกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจะมีผลเพิ่มความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่านแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร เฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2524 ของโรงเรียนวัดไชยชุมพลชนะสงคราม อำเภอเมืองฯ จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 2 ห้อง (60 คน) จัดเป็นห้องทดลอง 1 ห้อง 30 คน ห้องควบคุม 1 ห้อง 30 คน แต่ละห้องประกอบด้วยนักเรียนชาย - หญิง ห้องละ 15 คน

2. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับนักเรียนห้องทดลอง 24 ครั้ง ในเวลาประมาณ 3 เดือน โดยจัดกิจกรรมดังกล่าวสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 30 นาทีเท่านั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งปรับปรุงและเพิ่มเติมจากแบบทดสอบความ-

เข้าใจในการอ่านของ บุณยวัย ชูรักษา¹ ซึ่งสร้างไว้ในการทำวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจในการอ่านกับการแก้ไขปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สามจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ดัดแปลงเพิ่มเติมและทดลองใช้ แล้วจึงนำมาคัดเลือกโดยหาความสัมพันธ์ความยาก อ่านาจรจำแนกและความเที่ยงของแบบสอบถาม และคัดเลือกไว้จำนวน 30 ข้อ

2. แบบทดสอบวัดทัศนคติต่อการอ่านของ สุรางค์ จันทร์เอม² ที่สร้างไว้ในงานวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการอ่าน และความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่สี่ในโรงเรียนประถมศึกษาหนึ่งแห่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 20 ข้อ

3. แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจำนวน 24 แผน กิจกรรมตามแผนประกอบด้วยกิจกรรมส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน และทัศนคติต่อการอ่าน แผนการจัดกิจกรรม 24 แผน ผ่านการตรวจแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิ 13 ท่าน และได้ทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างประชากร เพื่อนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมที่สุด

ขอตกลงเบื้องต้น

1. แบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับที่ใช้ในการวิจัยสามารถวัดความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อการอ่านได้ผลตามวัตถุประสงค์

2. แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้ง 24 แผนที่ใช้ในการวิจัยมีประสิทธิภาพและเหมาะสมสำหรับงานวิจัยเรื่องนี้

¹บุณยวัย ชูรักษา, "ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจในการอ่านกับการแก้ไขปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สาม จังหวัดสุราษฎร์ธานี" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524) ภาคผนวก.

²สุรางค์ จันทร์เอม, "ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการอ่าน..." ภาคผนวก.

3. กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีความสามารถในการอ่านใกล้เคียงกัน และมีสภาพแวดล้อมอื่น ๆ เช่น สภาพการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติหรือโอกาสในการฝึกทักษะการอ่านคล้ายคลึงกัน

4. การทดสอบแต่ละครั้งผู้วิจัยถือว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรทุกคนทำแบบทดสอบเต็มความสามารถของตนเอง

กานิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึงความสามารถด้านการรับรู้ความคิดจากสิ่งที่อ่าน โดยการแปลความ ที่ความ และขยายความจากเรื่องที่อ่านได้
2. ความสามารถในการอ่าน หมายถึงสมรรถภาพในการอ่านทุก ๆ ด้าน ได้แก่ การอ่านออก อ่านเร็ว และความเข้าใจในการอ่าน
3. ทักษะการอ่าน หมายถึง ทักษะ ความรู้สึก ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อการอ่าน ซึ่งแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึง ความพึงพอใจ หรือเป้าหมาย เกิดยั้งสถานการณ์
4. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึง กิจกรรมอิสระที่ผู้วิจัยจัดให้นักเรียนเพื่อก่อให้เกิดพัฒนาการด้านความเข้าใจในการอ่านและทักษะการอ่าน
5. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2524 ของโรงเรียนวัดไชยชุมพลชนะสงคราม อำเภอเมืองฯ จังหวัดกาญจนบุรี
6. การสอนอ่านแบบปกติ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนของครูตามปกติโดยไม่มีการจัดกิจกรรมอิสระเสริมให้

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. ได้แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เป็นข้อคิดสำหรับผู้ที่สนใจพัฒนาการสอนอ่าน ทำให้เห็นความสำคัญ และส่งเสริมการใช้กิจกรรมเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านและทักษะการอ่านให้นักเรียน

3. เป็นแนวทางสำหรับครูในการนำกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไปเปลี่ยนแปลงปรับปรุงเพื่อ
ใช้ได้เหมาะสมกับนักเรียนของตน.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย